

Michal Černý je profesionální potápěč a podvodní fotograf. Potápěl se na nejvzdálenějších místech celé planety a za své podvodní fotografie získal řadu ocenění. Je také znalcem českých vod a pořadatelem výprav za potápěním do různých koutů světa. Na dobrodružství pod vodou i na cestách, i na fotbal, který Michal hraje v zimě pod ledem vzhůru nohama, se ptal cestovatel Ondra Havelka.

Milý Michale, sám jsem pod vodou zažil řadu dramatických situací, takže první otázka nemůže být jiná: Jaké největší drama jsi pod vodou zažil? Kdy šlo tobě nebo dalším potápěčům o život?

Za těch devatenáct let, co se potápím, mám něco přes tisíc tři sta ponorů a našťes-

tí můžu říct, že jsem se já, ani nikdo z kolegů, se kterými jsem se potápěl, nedostal do situace, kdy by nám šlo vyložené o život. Několik nestandardních situací ale samozřejmě za ta léta bylo. Například když jsme se s buddym (potápěčský parták) na zatopeném povrchovém dolu Barбора u Teplic trochu zapomněli v padesátimetrové hloubce a vzduch na dekompresní zastávce nám zbyl jen tak tak. Dokonce jsme museli dýchat oba z jedné lahve, protože kolega byl už prakticky bez vzduchu. Kuriózní byla také jedna situace při potápění v podmorské rezervaci Illes Medes na španělském pobřeží Costa Brava, kam se jezdíme potápět každý rok v září. Kolega – známý český podvodní kameraman – si chtěl natočit, jak legenda českého potápění fotí ropušnici, naplaval tedy nad něj a v tom mu z kapsy vypadlo zátěžové olovo, které druhého potápěče trefilo do hlavy tak nešťastně, až mu to strhlo masku (potápěčské brýle). Ten se jen tak oklepal, nasadil si ji zpět a nechá-

pavým zakroucením hlavy ve stylu „kterej blbec“ pokračoval v klidu v potápění.

Jaké bylo nejvzdálenější místo tvých ponorů a jaké naopak nejbližší? A lze to vůbec porovnat?

Za nejvzdálenější místo určitě považuji Togianské ostrovy v Indonésii, možná to sice není nejvzdálenější místo co se týče kilometrů vzdálenosti vzdušnou čarou, ale díky složitosti, jak se tam dostat. Cesta tam od nás totiž trvá skoro tři dny. Tyto ostrovy ještě nejsou masově turisticky navštěvované a nejbližší letiště je od nich vzdáleno zhruba šest hodin jízdy rychlou lodí, nebo dvanáct hodin trajektem a k tomu pak ještě pět hodin jízdy autem. Díky tomu je to však ráj a potápět se tu dá na naprostě nedotčených korálových útesech.

Nejbližší je určitě jablonecká přehrada, kterou mám doslova „za barákem“. Porovnat je asi opravdu nejde, je to prostě úplně jiná kategorie ponorů a samozřejmě i okolního života. Jablonecká přehrada je prakticky

v centru města a jsou zde k dispozici všechny vymoženosti moderní civilizace. Naopak na Togianech není k dispozici internet ani telefonní signál a elektrina tu jde jen pár hodin v noci, když místní nahodí diesellový agregát.

Za potápěním se hodně cestuje, jaké bylo tvé nejzajímavější cestovatelské dobrodružství?

To bylo právě asi při jedné z cest na Togianské ostrovy. Na sto kilometrů dlouhou cestu přes moře jsme si pronajali menší rybářskou loď, na palubě nebyly žádné sedačky, ale místní nám tam dali alespoň papírové kartony, abychom měli větší pohodlí. Jednalo se o noční plavbu, místní nepoužívají žádné GPSky, sonary a vlastně ani kompas, prostě se řídí jen podle hvězd a na palubě lodi není ani vysílačka, o záchranných prostředcích ani nemluvě. Uprostřed plavby se nám ale začal přehřívát motor a chvílemi to vypadalo, že loď začne hořet. Motor se našťastí mořskou vodou podařilo zchladit, ale byl nefunkční. Uprostřed noci, padesát kilometrů od nejbližší pevniny, jsme seděli na neovladatelné lodi, kterou unášely jen mořské proudy a na obzoru se začínalo blýskat. Naštěstí se motor podařilo alespoň částečně zprovoznit a velmi malou rychlostí jsme se dostali do našeho cíle. Plavba se ale z původních šesti hodin protáhla na dvanáct.

Cestoval jsi někdy nějakým kuriózním dopravním prostředkem?

Tahle loď byla sama o sobě dost kuriózní, ale v Indonésii jsme cestovali i takzvanými „bentory“, což je vlastně opak thajského tuk tuku. Základem je také motorka, ale pasažéři zde nesedí za řídicím, ale naopak před ním. Místo předního kola motorky je zde jakási lavice se dvěma koly, na které pasažéři sedí jen několik centimetrů nad zemí a vlastně dělají jakýsi živý nárazník či deformační zónu. Na Filipínách se zase na ponory nevyraželo na lodi, ale na jakémsi plovoucím mole, které trochu připomínalo lavičku s motorem.

Cestovatelé zažívají na svých cestách kulturní a náboženské šoky. Zažil jsi na ces-

tách za potápěním něco v oblasti odlišné kultury nebo náboženství, co tě šokovalo, okouzlo nebo znechutilo?

I takovýchto zážitků je samozřejmě spousta. Na indonéských Sulawesách mě například překvapilo bezproblémové soužití muslimů a křesťanů. Přímo vedle sebe jsme viděli stát mešitu a kostel a nikdo s tím neměl žádný problém. Jinak mešity zde slouží i široké veřejnosti a cestovatelům bez ohledu na jejich vyznání. Pokud jsme někde potřebovali na toaletu, zastavili nám řidiči vždy u mešity, nikoliv u čerpací stanice, jak jsme zvyklí z Evropy. Zde je to naprosto normální. Pokud se vrátím do Evropy, tak na Maltě, respektive konkrétně na ostrově Gozo, mě překvapilo množství chrámů. Gozo je po-

měrně malý ostrůvek, ale v každé „vesnici“ tu stojí nádherný a velký chrám, mnohem větší než kostely, které známe od nás.

Co má zájemce o potápění udělat, aby se mohl ponořit do toho úžasného světa pod hladinou? Od kolika let je možné stát se potápěčem?

Nejlepší cestou, jak se stát potápěčem, je vyhledat si ve svém okolí nějakou potápěčskou školu a přihlásit se do potápěčského kurzu. Je určitě lepší to udělat tady u nás než někde u moře, protože ponory v našich vodách jsou trochu složitější než v moři a podle hesla „Těžko na cvičišti, lehký na bojišti“ vás pak v moři jen tak něco nepřekvapí. Myslím, že nejnižší věková hranice je 12 let, já bych ale spíše doporučil začít až trochu později, kdy už je tělesná i psychická stránka více vyvinutá.

Co si máme představit pod fotbalem vzhůru nohama?

Podvodní fotbal je sport, který se dá provozovat pouze v zimě pod zamrzlou hladinou. V ledu se totiž vyříznou dvě díry, které slouží jako branky, fotbalisté se pak pohybují po odvrácené straně ledu hlavou dolu a míč, který je plný vzduchem se drží hned pod ledem. Když se pak střelí gól, tak míč vyskočí vyříznutou dírou nad led.

Jsi výborný podvodní fotograf. Kde mohou tvé fotky čtenáři vidět?

Svoje nejlepší fotografie dávám na můj web www.mokrefotky.cz kde si je zájemci mohou nejen prohlédnout, ale v případě zájmu i zakoupit jako tištěné fotoobrazy na různých materiálech a o různých rozměrech, které určité obzvláštní každý byt či kancelář. Naživo je pak možno moje fotografie vidět na různých výstavách či fotosoutěžích, kterých mám několik do roka. Dále se moje fotografie objevují i v časopisech.

Za rozhovor ti děkuji a hodně krásných, a hlavně bezpečných ponorů přeje Ondra Havelka.

MICHAL ČERNÝ, 42 let. Poprvé se potápěl v roce 2001 v Bulharsku. Potápěčskou kvalifikaci Dive Master získal roku 2006. Od roku 2008 začal fotografovat pod vodou.

Medúzka sladkovodní

Ostrovka velká

Čtverzubec hvězdnatý

Kareta obrovská

Za použití fotografií děkujeme Michalovi Černému.